

SXEDIO.H90

27-28.1.1958: ΠΕΝΤΕ ΝΕΑΡΟΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΙ ΣΚΟΤΩΝΟΝΤΑΙ ΣΕ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΜΕ ΒΡΕΤΤΑΝΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΩΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΗΣ

Στα τέλη του Ιανουαρίου του **1958** οι Τουρκοκύπριοι, ασκώντας πίεση στη Βρετανούς να προωθήσουν τη διχότομηση στο νησί, οργάνωσαν μαζικές διαδηλώσεις με επίκεντρο την Αμμόχωστο και τη Λευκωσία.

Στη διάρκεια των διαδηλώσεων οι Τουρκοκύπριοι συγκρούστηκαν με τους Βρετανούς με αποτέλεσμα πέντε τουρκοκύπριοι να σκοτωθούν από βρετανικές σφαίρες.

Ήταν οι πρώτες και ίσως και οι μοναδικές αιματηρές συγκρούσεις που έλαβαν χώρα στη διάρκεια του αγώνα της ΕΟΚΑ μεταξύ Βρετανών και Τούρκων.

Οι συγκρούσεις άρχισαν στην Αμμόχωστο και συνεχίστηκαν στη Λευκωσία.

Μετέδιδε ο ανταποκριτής της εφημερίδας "Χαραυγή" στις **28** Φεβρουαρίου **1958** (έκδοση "X" **29.2**):

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ, **28**, (Του ανταποκριτή μας).- Μεγάλη συμπλοκή διεξήχθη χθες το πρωί μεταξύ **200** περίπου Τούρκων διαδηλωτών και ισχυρών στρατιωτικών δυνάμεων. Αποτέλεσμα της συμπλοκής ήταν ο θανάσιμος τραυματισμός δυο Τούρκων από πυροβολισμούς των δυνάμεων ασφαλείας. Άλλος τούρκος διαδηλωτής τραυματίστηκε σοβαρά.

Τα επεισόδια σημειώθηκαν κάτω από τις ακόλουθες συνθήκες:

" Όλα τα καταστήματα στην Παλιά Αμμόχωστο παρέμειναν κλειστά. Οι Τούρκοι εργάτες που ασχολούνται στο λιμάνι Αμμοχώστου δεν εργάστηκαν και οι μαθητές του τουρκικού Λυκείου που βρίσκεται κοντά στον αστυνομικό σταθμό απέσχαν των μαθημάτων των.

Στην αρχή οργανώθηκαν μικροπαρελάσεις στους κυριώτερους δρόμους της Παλιάς Αμμοχώστου. Σε λίγο

οι διαδηλώσεις πήραν μεγαλύτερο όγκο με την προσέλευση τουρκάλλων και μαθητών που μετέβησαν στην κύρια είσοδο της πόλης.

Αρκετοί διαδηλωτές αναρριχήθηκαν στα τείχη και άρχισαν να λιθοβολούν στρατιώτες που προέβαιναν στο κλείσιμο της Πύλης με συρματοπλέγματα και βρίσκονταν σε επιφυλακή με πλήρη αντιδιαδηλωτική εξάρτυση. Οι διαδηλωτές κραύγαζαν συνθήματα: "Να φύγουν οι Άγγλοι" και "Θέλουμε διαμελισμό".

Σε μια περίπτωση ο λιθοβολισμός εναντίον των δυνάμεων ασφαλείας έφθασε στο αποκορύφωμα του και οι δυνάμεις ασφαλείας αναγκάστηκαν να επέμβουν στο εσωτερικό της πόλης.

Στην είσοδο οι δυνάμεις ασφαλείας ενώ βρίσκονταν κάτω από τα τείχη και λιθοβολούνταν, χρησιμοποίησαν περί τις **20** δακρυγόνες βόμβες. Ο λιθοβολισμός συνεχίστηκε εντατικά με αποτέλεσμα να τραυματισθούν αρκετά μέλη των δυνάμεων ασφαλείας. Κάτω από τον σφοδρό πετροπόλεμο, οι δυνάμεις ασφαλείας πυροβόλησαν εναντίον των διαδηλωτών.

Επακόλουθο των πυροβολισμών ήταν ο θανάσιμος τραυματισμός του εργάτη Ζαφέρ Μουχαρέμ, **18** χρόνων. Επίσης τραυματίστηκε σοβαρά ο Μεχμέτ Μουσταφά, **19** χρόνων που νοσηλεύεται στο Νοσοκομείο της πόλης.

Τα επεισόδια έληξαν με την επιβολή κέρφιου στον τουρκικό τομέα.

Τα γεγονότα επαναλήφθηκαν την επομένη **28** Ιανουαρίου στη Λευκωσία.

Εγγραφε η ίδια εφημερίδα στις **29.2.1958:**

"Στη Λευκωσία τα χθεσινά επεισόδια άρχισαν όταν ομάδες Τούρκων παρέλειψαν να συμμορφωθούν στο κέρφιου και μαζεύονταν παρά τα τείχη της τουρκικής συνοικίας. Εξω από τα τείχη συγκεντρώθηκαν επίσης αρκετοί τούρκοι χωρικοί που άρχισαν να αποδοκιμάζουν τις δυνάμεις ασφαλείας με σφυρίγματα, ρίχνοντας κατά διαστήματα και αρκετές πέτρες. Μια ομάδα στρατιωτών περικυκλώθηκε κοντά στο μπαρ Τσιαγλαγιάν, από πλήθη Τούρκων που άρχισαν

σφοδρό πετροπόλεμο,

Οι στρατιώτες χρησιμοποίησαν δακρυγόνες βόμβες χωρίς όμως αποτέλεσμα. Εκτοτε ο επικεφαλής των στρατιωτών έσυρε το περίστροφο του και πυροβόλησε τέσσερις ως έξη φορές πάνω από τα κεφάλια του τουρκικού όχλου που άρχισε να διαλύεται.

Με την έναρξη των επεισοδίων το κέρφιο έγινε πιο αυστηρό. Ενοπλες στρατιωτικές δυνάμεις άρχισαν να περιπολούν σ' όλους τους δρόμους της συνοικίας.

Στις **10.55** π.μ. σύμφωνα με επίσημη ανακοίνωση ένα ιδιωτικό αυτοκίνητο με τέσσερις Τούρκους προσπάθησε να διαπεράσει τον κλοιό των συρματοπλεγμάτων στην οδό Ισταμπούλ, δυναμεις ασφαλείας διέταξαν τον οδηγό να σταματήσει, αλλά αυτός δεν συμμορφώθηκε. Τότε άρχισαν να ρίχνονται εναντίον του αυτοκινήτου πυροβολισμοί με οπλοπολυβόλο. Αποτέλεσμα των πυροβολισμών ήταν ο θανάσιμος τραυματισμός δύο Τούρκων, των Μουσταφά Αχμέτ, **20** χρόνων, από τον Αγιο Κασσιανό και Ιμπραχήμ Αλή **19** χρόνων, από το Καϊμακλί.

Και οι δύο έμειναν νεκροί στον τόπο,

Τρίτος Τούρκος, ο Σερμέτ Αλή Χανέτ, **20** χρόνων, από τη Λευκωσία που τραυματίστηκε σοβαρά μεταφέρθηκε σε ιδιωτική κλινική όπου κατά τις **4,30** μ.μ. υπέκυψε στα τραύματα του.

Όταν γνώσθηκε ο θάνατος των δύο Τούρκων τα επεισόδια άρχισαν να παίρνουν νέα μορφή.

Στην Πύλη Κερύνειας ομάδες νεαρών Τούρκων άρχισαν να βρίζουν με μανία τους στρατιώτες. Ακολούθησε σφοδρός λιθοβολισμός που τέλειωσε ύστερα από επίθεση στρατιωτών και αξιωματικών της αστυνομίας με δακρυγόνες βόμβες. Το πιο αποτελεσματικό μέτρο διάλυσης των Τούρκων ήταν η ραγδαία βροχή που ακολούθησε ύστερα από τα επεισόδια.

Κατά τη διάρκεια του απογεύματος σημειώθηκαν διάφορα μικροεπεισόδια. Κοντά στον παιδικό κήπο που βρίσκεται έξω από τα τείχη της τουρκικής συνοικίας,

μια ομάδα νεαρών Τούρκων άρχισαν να λιθοβολούν και να αποδοκιμάζουν με σφυριές τρεις νεαρές αγγλίδες.

Οι αγγλίδες επέπληξαν τους Τούρκους. Καμιά δεν τραυματίστηκε.

Σύμφωνα με πληροφορίες μας τρεις νεαροί Τούρκοι που μετέβησαν στο Γενικό Νοσοκομείο για να επισκεφθούν τραυματίες αποπειράθηκαν να επιτεθούν μιας αγγλίδας νοσοκόμου. Η προσπάθεια των νεαρών απέβη άκαρπη αφού η νοσοκόμα ζήτησε τη βοήθεια συναδέλφων της.

Στρατιώτες με φτυάρια φόρτωσαν τρία μεγάλα στρατιωτικά αυτοκίνητα με πέτρες και φιάλες που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια των προχθεσινών οχλαγωγιών έξω από τον κεντρικό αστυνομικό σταθμό.

Τα Δικαστήρια, το διοικητήριο και άλλα κυβερνητικά γραφεία που βρίσκονται στην τουρκική συνοικία παρέμειναν χθες κλειστά. Λογω του κέρφιου παρέμειναν κλειστά και όλα τα δικηγορικά γραφεία".

Οι διασδηλώσεις σταμάτησαν ύστερα από εκκλήσεις του Μουφτή Ντανά και του Ραούφ Ντενκτάς.

Ο Μουφτής μιλώντας από τον ραδιοσταθμό της νήσου είπε:

"Πρόσφατα γεγονότα μας οδήγησαν σε απόγνωση σε καιρό που αναμένουμε ευτυχείς ημέρες. Κατά τη γνώμη μας τώρα είναι να αποφύγουμε άλλα θύματα μετά τα θλιβερά γεγονότα που προκάλεσαν το θάνατο σε αρκετά μέλη της κοινότητας μας. Πρέπει να αφήσουμε την υπόθεση μας στα χέρια των ηγετών μας. Πρέπει να αυτοσυγκρατηθούμε. Ηρθαμε σε επαφή με τις στρατιωτικές αρχές και τις παρακαλέσαμε να θέσουν τέρμα στους πυροβολισμούς. Λάβαμε την υπόσχεση ότι θα σταματήσουν μόλις η κοινότητα μας δείξει ηρεμία. Εκείνοι που ανέλαβαν τη διενέργεια ερευνών θα τιμωρήσουν τους υπευθύνους. Αν επανέλθετε στις καθημερινές σας εργασίες τότε η υπόθεση μας θα διευθετηθεί με τον τρόπο που επιθυμούμε".

Εξ άλλου ο Ραούφ Ντενκτάς είπε ότι "τα προβλήματα της τουρκικής κοινότητας, δεν θα λυθούν στην Κύπρο αλλά στην Αγκυρα".

Ο Ντενκιάς κάλεσε τους Τούρκους να επιστρέψουν στα σπίτια τους "και να ξεχάσουν" σύμφωνα με τη "Χαραυγή 29.2.1958)" τις πικρίες του τελευταίου 24ώρου" λέγοντας ότι "η φωνή τους ακούστηκε σε όλο τον κόσμο".